

тяжкі тілесні ушкодження, велика матеріальна шкода, перерва у роботі транспорту). При цьому обов'язково має бути причинний зв'язок між діями та наслідками, оскільки повітряний транспорт досить часто експлуатується в складних погодних умовах і технічний стан засобів транспорту не завжди є в ідеальному стані, а сприяти настанню тяжких наслідків також можуть і неправомірні дії інших учасників руху. Порушення правил може вчинятися з прямим умислом або через злочинну недбалість. До наслідків злочину форма вини може бути тільки необережна (злочинна самовпевненість або злочинна недбалість). В цілому цей злочин вважається необережним.

Отже відповідальність за порушення правил польотів працівниками повітряного транспорту, в тому числі і в частині обслуговування повітряного руху, якщо це створило небезпеку для життя людей або настання інших тяжких наслідків передбачена у статті 276 Кримінального кодексу України. Оскільки повітряний транспорт, як і будь-який інший, є джерелом підвищеної небезпеки, можна зробити висновок, що дотримання правил повітряних польотів є важливою передумовою підтримання стану безпеки під час повітряного руху.

Література:

1. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – Ст. 536.
2. Про затвердження Правил польотів повітряних суден та обслуговування повітряного руху в класифікованому повітряному просторі України: Наказ Міністерства транспорту України від 16.04.03 № 293 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 20. – С. 486. – Ст. 896.
3. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / За ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – К.: Юридична думка, 2012. – 1316 с.
4. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – Х.: Право, 2010. – 608 с.

УДК 347.826:343(043.2)

Бартків Н. Я.,
студентка.

Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника,
Юридичний інститут
м.Івано-Франківськ

ПРОБЛЕМИ ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ПОВІТРЯНИХ ПОЛЬОТІВ

У сучасному суспільстві питання зручного і швидкого пересування як на земній, водній поверхнях, так і у повітряному просторі є особливо актуальним, оскільки сьогодні людина потребує якісного і комфортного пересування в силу постійної зайнятості і активного способу життя. Тому значним позитивним моментом зараз є те, що практично кожна людина має можливість здійснювати таку необхідність за допомогою використання різного роду транспортних засобів, зокрема і повітряних суден. Проте це зумовлює також і ряд правопорушень, як кримінальних, так і адміністративних, у сфері експлуатації повітряного транспорту.

Отож, для глибшого розуміння даного питання, можна широко розглянути одну зі статей Розділу XI Кримінального кодексу України "Злочини проти безпеки руху або експлуатації залізничного, водного, чи повітряного транспорту", а саме – ст. 281 "Порушення правил повітряних польотів".

Стаття містить три частини. У частині 1 ст. 281 КК дається опис об'єктивних ознак складу злочину, що виражаються в порушенні правил безпеки польотів повітряних суден особами, які не є працівниками повітряного транспорту, якщо це створило небезпеку для життя людей або настання інших тяжких наслідків [1, с. 312].

Основним безпосереднім об'єктом злочину є безпека руху на повітряному транспорті. Його додатковим факультативним об'єктом можуть виступати життя і здоров'я особи, власність, довкілля, інші блага.

Об'єктивна сторона злочину може бути виконана шляхом дії або бездіяльності і полягає в порушенні правил безпеки польотів, яке створило небезпеку для життя людей або небезпеку настання інших тяжких наслідків.

Порушення правил повітряних польотів передбачає вчинення дій, які заборонені цими правилами (наприклад, паління на борту повітряного судна, перевезення легкозаймистих речовин, самовільне відчинення

дверей), або ж у невиконанні тих приписів, які особа могла і повинна була виконати (відмова від користування ременями безпеки тощо). Під правилами безпеки польотів повітряних суден слід розуміти нормативно-правові акти, які регламентують політ повітряних суден, а також вказівки командира та членів екіпажу повітряного судна, які впливають з них і є обов'язковими для осіб, що перебувають на ньому під час польоту. Польотом є час від моменту зачинення дверей перед початком рейсу і до моменту дачі дозволу пасажиром виходити з повітряного судна після прильоту [5, с. 411].

Наслідки цього злочину, у тому числі ті, які утворюють його кваліфіковані види (частини 2 і 3 ст. 281), за своїм змістом у цілому збігаються з наслідками, вказаними у ст. 276. Винятком є те, що ч. 2 ст. 281 не охоплює заподіяння тяжких тілесних ушкоджень, а в частині 3 передбачено настання інших тяжких наслідків. Враховуючи, що загибель людей, як злочинний наслідок, охоплює смерть двох і більше осіб, та те, що інші тяжкі наслідки повинні бути однорідними з прямо названими в диспозиції статті КК, до інших тяжких наслідків у ч. 3 ст. 281 слід відносити заподіяння смерті принаймні одній особі або тяжких тілесних ушкоджень одному чи кільком потерпілим. Злочин є закінченим з моменту порушення правил безпеки польотів, яке створило небезпеку настання тяжких наслідків [4].

Суб'єкт злочину спеціальний. Ним є осудна особа, яка досягла 16-річного віку і не є працівником повітряного транспорту. Працівники транспорту за порушення правил безпеки польотів повітряних суден несуть відповідальність за ст. 276.

Суб'єктивна сторона злочину, передбаченого ч. 1 ст. 281, характеризується умисним або необережним ставленням винної особи до порушення правил повітряних польотів та утворюваної ним небезпеки для життя людей або настання інших тяжких наслідків. При умисному заподіянні шкоди, передбаченої ч. ч. 2 або 3 ст. 281, відповідальність настає за іншими статтями Особливої частини КК [5, с. 411].

Дія, передбачена ст. 281 Кримінального кодексу, з суб'єктивної сторони є одним із злочинів зі складами, у яких інше правопорушення (діяння), будучи взятим окремо, в одних конкретних випадках може бути умисним, а в інших – необережним, наслідки ж передбачають лише необережність (ч. 2 ст. 281 КК України) [2, с.98].

Щодо кваліфікуючих ознак даного складу злочину, то вони зазначені у ч. 2 і ч. 3 ст. 281 КК:

2. Ті самі діяння, якщо вони спричинили потерпілому середньої тяжкості тілесні ушкодження або завдали великої матеріальної шкоди, – ка-

раються позбавленням волі на строк від двох до п'яти років.

3. Діяння, передбачені частинами першою або другою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людей, або інші тяжкі наслідки, – караються позбавленням волі на строк від п'яти до дванадцяти років [3].

Отже, бачимо, що завдяки широкому і глибокому аналізу статті 281 КК України "Порушення правил повітряних польотів", ми маємо можливість детально ознайомитися з положеннями щодо даного складу злочину, щоб правильно розуміти його значення і застосовувати у відповідних ситуаціях.

Література:

1. Бажанов М. І., Сташис В. В., Тацій В. Я. Кримінальне право України. Особлива частина К.: Юрінком Інтер – 2010.– 235 с.
2. Берзін П.С. Про особливості врахування наслідків як результату поведінки людини у змісті юридичної конструкції кладної вини // Бюлетень Міністерства юстиції України №2 (88) – 2009
3. Кримінальний кодекс України // Голос України №107 – 19.06.2011
4. Мельник М.І. Хавронюк М.І. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України.– 2010.– 354 с.
5. Сташис В. В., Тацій В. Я. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України. Особлива частина – К. : Концерн Видавничий Дім "Ін Юре" – 2006.– 235 с.

УДК 343.97 (477)

Блонська В.Д.,

студентка,

Юридичний факультет,

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара,

м. Дніпропетровськ

Науковий керівник: Юзікова Н.С., к.ю.н., доцент

УДОСКОНАЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ

Ст. 1 КК України визначає, що завданням цього нормативно-правового акту є, в першу чергу, правове забезпечення охорони прав і свобод людини і громадянина [1].

В останні роки люди частіше починають використовувати різноманітні транспортні засоби, що призводить до необхідності чіткої та повної регламентації охорони та захисту прав людини у сфері взаємодії з